

904

SVYTURIYS

REDACCION y
ADMINISTRACION
c. Olavarria
— 882 —
Buenos Aires
Abierta de 8 a 12
y 18 a 20 horas

LEIDZIA ARGENTINOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Semanario Lituanas "EL FARO"
Fundado el 2 de Agosto de 1930.
EDITA CONF. CATOLICA LITUANA

LIETUVISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Isteigtas 1930 met. rugpjūčio 2 d.
REDAGUOJA REDAKCINE KOMISIJA

Correo
Argentina

Concesión 1078

FRANQUEO PAGADO
TARIFA REDUCIDA

METAI VII BUENOS AIRES Ketvirtadienis, Kovo = Marzo 13 d., 1938 Nr. 368

Kaina metams: \$ 4.00. Pasmėčiui: \$ 2.00
Trims mėn. \$ 1.—; — Ats. Nr. 10 c.

Nauja Lietuvos Vyriausybė

Šio kovo mėn. 25 d. gauta iš Eltos šitokio turinio telegrama: Tubelio kabinetas atsistatydino. Buvo sudarytas naujas. Ministras P-kas kan. Mironas, Užsienio Reikalų Ministeris Lozoraitis,

Krašto Apsaugos Ministeris Raštikis, Teisingumo — Masiulis, Žemės ūkio Tūbelis, Susisiekimo — Stanišauskis, Švietimo — Tonkūnas, Vidaus Reikalų — pulk. Leonas, Finansų — Indriūnas.

Sudarė Susitarimą

Kovo mėn. 28 d. Lietuvos telegramų agentūra "Elta" pranešė, kad lietuvių lenkų delegacijos posėdžiausios Augustave susisiekimo klausimais savo darbą baigė

ir sudarė susitarimą. Susisiekimas paštu, telefonu, telegrafu pradėdamas kovo 31 d., o geležinkelio — balandžio 9 d.

Austrijų Vyskupų Deklaracija

Šio mėnesio 27 d., sekmadienį, visose Austrijos bažnyčiose buvo perskaitytas austrijų vyskupų vardų deklaracija, kurioje raginami katalikai, kad artimaus plebiscite balsuotų už Austrijos prijun-

gimą prie Vokietijos. Deklaracijoje pažymima, kad gauta iš nacional-socialistinės valdžios užtikrinimas, kad religiniai jausmai bus neliečiami.

Streikuoja Darbininkai

Pereitą savaitę Paryžiuje sustreikavo 15.500 darbininkų dirbusių Citroen automobilių kompanijoje. Užėmė tos kompanijos penkis fabrikus ir iškėlė juose raundonas vėliavas. Darbininkai reikalauja, kad būtų atnaujintos kolektyvinės sutartys ir padidintos algos. Savininkai pirman reikalavimui sutinka, antrajam — ne.

Prie streikuojančių dar prisidėjo 6.000 aviacijos motorų darbininkai. Tuo būdu trugdosi Prancūzijos apsiginklavimo darbas.

Valdžia stengiasi kuo greičiau likviduoti šį nemalonumą, bet jos pastangos tuo tarpu neduoda teigiamų rezultatų.

Smulkios Žinios

Suomijos valdžia prašė Parlamento paskirti 2.710.000.000 Suomijos markių kreditą, ginklų ir kariškos medžiagos nupirkimui.

Prancūzijos opozicionieriai nori, kad dabartinė valdžia būtų pakeista penkių žmonių Taryba, kuri išvestų iš politinės, ekonominės ir finansinės krizės.

Meksikoj suvalstybinta žibalo eksploatacija. Seniaus eksploatavimu užsiėmė amerikonių kompanijos.

Barcelonoj sušaudyta septyniolika žmonių. Buvo kaltinami pabėgimu iš kariuomenės, revoliucijos keliu ir šnipinėjimu.

Oliveira Duoro mieste, Portugalijoje, kilo didelis gaisras kino teatre. Virš šimto žiūrovų tapo sužalota kilusio samsio metu.

Varšuvoj. pribuvo p. Jurgis Kairiūšaitis, pirmas Lietuvos atstovas, kartu su Atstovybės pirmuoju sekretorium.

Iš Urugvajaus

RINKIMAI URUGVAJUJE

Urugvajaus krašte, pereitą sekmadienį įvyko prezidento, parlamento ir miestų tarybos rinkimai.

Pirmą kartą urugvajietės moterys rinko ir buvo renkamos, nes buvo keletas moterų kandidatų į parlamentą ir tarybas.

Balsavimai praėjo ramioj nuotaikoj.

Prezidentu liko išrinktas gen. Baldomir gavęs keliasdešimtis tūkstančių balsų daugiau negu jo rimčiausis oponentas Or. Blanco Acevedo.

Pažymėtina, kad Union Civica (katalikų) partijos balsuotojų skaičius beveik dvigubai padidėjo.

Japonai sudarė okupuotoj Kinijoje naują valdžią, kurią pavaldžio centraline Azijos valdžia.

Brazilijoje projektuojama suvalstybinti svetimtaučių mokyklas, pirmoje eilėje vokiečių, italų, lenkų ir žydų.

Maskvoj sušaudyta devyniolika aukštųjų valdininkų. Buvo teisiami už nesimpatizavimą esamajai tvarkai.

Čekoslovakijoje didelis sprogiškas sunaikino cheminių produktų fabriką. Užmuštų nėra.

Jugoslavijoje buvo didelis žemės drebėjimas. Vien tik Koprivnicos mieste nuostoliai siekia du milijonus dinarų.

Argentinoje

ĮVYKO BALSAVIMAI

Sekmadienį, 28 dieną, Buenos Aires mieste įvyko balsavimai. Buvo renkami vienas senatorius, 16 seimo narių (diputados) ir 15 miesto seimelio narių (concejales). Rinkimuose dalyvavo tryliką įvairių politinių pažiūrų partijų.

Daugumą laimėti daugiausiai šansų turi radikalai (Unión Civica Radical Comité Nacional), nors radikalų partija pasidalinusi į keturias dalis. Manoma, kad mažumą laimės "Concordancia", kurią sudaro demokratai ir radikalai "antipersonalistai", nes rimčiausieji priešai socialistai yra suskilę į dvi dalis.

Balsavimai praėjo visai ramiai, nes joks incidentas nesudrumstė piliečių entuziasmišką nuotaiką.

GERAS DERLIUS

Santa Fe provincijoje numatomas labai geras derlius cukrinių nendrių, nes paskutinių laikų kritės lietus augalams daug padėjo. Manoma, kad derlius pasieks tarp keturiasdešimtis penkių ir penkiadešimtis tonų per hektarą.

DIDELĖ PASKOLA ŪKININKAMS

Valdžia paskyrė devynius milijonus pežų paskolos krašto ūkininkams, kurie bus sunaudoti nupirkimui javų sekla. Šis kreditas buvo suteiktas atsižvelgiant į daugelio ūkininkų draugijų ir organizacijų prašymą.

Ūkininkų komisijos buvo nuėjusios net pas patį prezidentą Dr. R. M. Ortiz ir išdėstė, kad didelė ir neperstojama sausra daugeliui vietų visiškai sunaikino pasėlius.

Kreditų reikalavo 11.400 ūkininkų, kurie apsisė apie 400.000 hektarų kviečių, t. y. 32.000 tonų; 200.000 hektarų linų t. y. 12.000 tonų ir 200.000 hektarų rugių t. y. 18.000 tonų. Nupirkimui tiek javų, mokant dabartinę kainą, išeitų aštuoni milijonai šimtas tūkstančių pežų, delto jų kreditas buvo padidintas iki aukščiau minėtos sumos.

Valstybės Bankui pavesta rūpintis apie visus kredito reikalus.

PRADĖTA NAUJA SUSISIEKIMO LINIJA

Šeštadienį nusileido Puerto Nuevo vandenys, vienas italų komercinės aviacijos hidroplanas, tuo būdu užbaigdamas eksperimentalinį skridimą iš Romos į Buenos Aires. Tą kelioną padarė per 37 val. ir 15 minučių skridimo. Atvežė apie du kilogramus laišku. Šis skridimas buvo pirmutinis Ala Littoria Kompanijos, kuri įves nuolatinį oro susisiekimą tarp Italijos ir Argentinos.

Buenos Aires provincijos Viešųjų Darbų ministeris pranešė, kad bus išleista trys milijonai pežų Necochea kurortui. Numatoma pataisyti maudimosi vietas, ištaisyti kelius ir šiaip pagražinti miestą.

Iš Ispanijos

NACIONALISTAI LAIMI

Ispanijos civilinis karas kaip rodo paskutiniai nacionalistų laimėjimai eina prie galo.

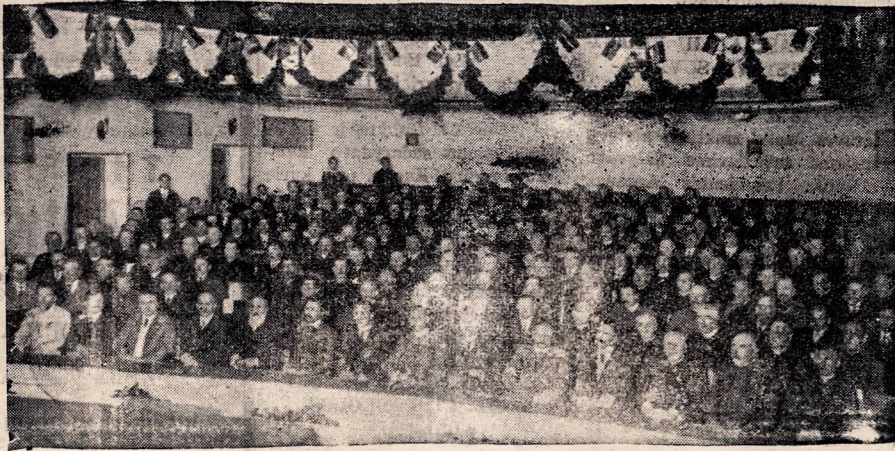
Nacionalistai tęsdami savo neseniai pradėtą ofensyvą prieš 20 dienų, įėjo į Katalunijos provinciją, užimdami daug svarbių strateginių punktų bei miestų.

Į Kataluniją žygiuoja dvi kariuomenės: viena iš jų, kuriai vadovauja generolas Moscardo, pažymėjęs Alkazaro gynimą, įėjo į Albastro. Gubernistai apsisėdami savo pozicijas uždegė miestą. Diena pirmiau, miestą buvo apėję visi civiliai gyventojai, kurių skaičius siekė devynis tūkstančius.

Antroji kariuomenė, sudaryta iš marokų ketvirto korpuso, po generolo Yague vadovybės, eina per Fragą į Leridą. Lerida yra svarbus miestas juo labiau, kad iš jo eina tiesioginis kelias į Barceloną.

PALIUOSUOTAS GUBERNISTŲ GENEROLAS

Ryšium su pralaimėjimais Katalunijos fronte, liko paliuosuotas gubernistų generolas Sebastian Jozas, kuris buvo vyriausias rytų kariuomenės komendantas.

1917 m. rugsėjo 18-22 d. Vilniaus konferencijos dalyviai. Ši konferencija išrinko Lietuvos Tarybą, kuri paskelbė Lietuvos nepriklausomybę.

Lenkai Pasinaudojo Eurodos Suirute

Pereito SVYTURIO vedamajame minėjome naują lenkų smurtą Lietuvai.

Paziūrėkim dabar priežastis kurios privedė prie šio lenkų žygio. Pirmausia, mūsų kaimynas pasinaudojo nepaprasta Europos suirutė: Austrijos užėmimas, Prancūzų ministerių kabineto krizė, neramumai Rusijoje dėl masinių mokslo ir valdžios vyrų žudynių, Vokiečių grėšiniai užimti Čekoslovakiją, Dancigą ir Klaipėdą, sudarė progą įvygdyti seną lenkų troškimą, nesusilaikant iš niekur griežto pasipriešinimo.

Antra, diplomatinis santykių atnaujinimas buvo labai svarbus Lenkijai, nes neesant jokiame susisiekime tarp Lietuvos ir Lenkijos negalėjo vystytis jokia prekyba. Latvių uostas Liepoją, apmirus vien tik dėl minėtos priežasties, taip pat paskatino lenkus griebtis paskutiniųsios "susitaikymo" priemonės.

Gi daugiausiai, lenkus bus paveikęs Hitlerio grėšinimas užimti Dancigą. Lenkai tuomet būtų likę be išėjimo į jūrą. O, jūga, jeigu ne tas lietuvių užsispirimas, galėtų Baltiją pasiekti ties Klaipėda arba Liepojom.

Vien tik iš šių užrašų matosi, jog lenkams buvo itin svarbu susitaikinti su Lietuva, arba ją ar jos dalį — okupuoti.

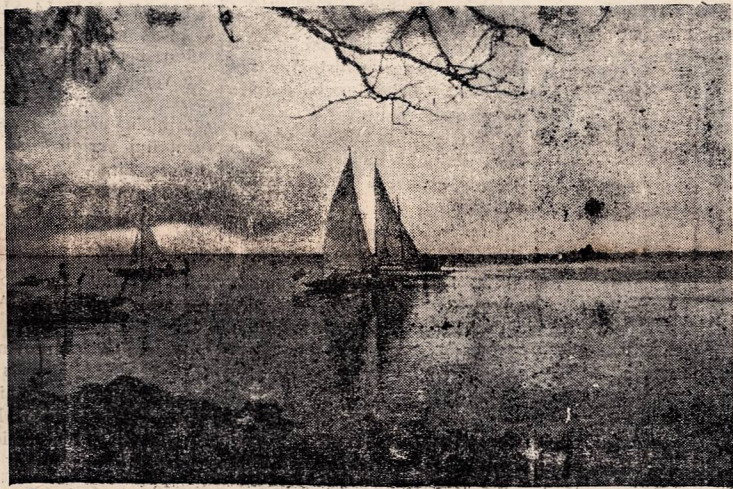
Lietuviai nenorėjo nusileisti. Jūga Rusija buvo pagalbą žadėjusi. Na, o gi Baltijos sąjungos narės, prietelingosios Latvija ir Estija taip pat.

Bet dar sykį lietuviai nusivylė patikėdami gerams pažadams... Lenkams grėšiant Rusija nusiplovė rankas, o Latvija ir Estija prisidėjo prie spaudimo, kad ginčą išristi taikiu būdu.

Lietuvai nieko kito neliko daryti kaip tik sutikti su lenkų ultimatumu, kuriame pripažįstama esamos, tarp Lietuvos ir Lenkijos, sienos. Bet šis sutikimas dar nereiškia, kad Lietuva išsižada Vilniaus. Smurtas lieka smurtu, o kas Lietuvos — Lietuvai priklauso! Ultimatumo priėmimas išvengė bereikalingo kraujo praliejimo.

Lietuviams teko pergyventi sunkias valandas. Bet reikia atminti, jog daug sunkesnių laikų teko pakelti mūsų Tėvynei po rusų vergija. O visgi išmušo valanda kurioje ji atbudo. Ir dabar LIETUVA BUS LAISVA! Bus laisva, jeigu ji bus to laisvės verta. Būkime tikri, Lietuva laisvės bus verta, jeigu jos sūnus tvirtai tikės į tos laisvės Tėvą, kuris valdo visas tautas.

Vgz.

Gražus Lietuvos pajūrio vaizdas.

SU DAINA IR GIESME I ANTRAJĄ DEŠIMTMETĮ

ROZALIMAS. Bažnytinis choras š. m. vasario 13 d. minėjo 10 metų sukaktuves. Per sumą, kurią laikė kleb. J. Matulevičius, choras atgiedojo "Sv. Antano" mišias. Po pamaldų išpuoštoje valstiaus s-bės salėje įvyko iškilmingas posėdis, kuriame dalyvavo klebonai kun. J. Matulevičius, kun. K. Grinkevičius, valstiaus viršaitis, pašto v-kas, nuodavos v-kas, mokyklos vedėjas mok. Grižas, šaulių, pavašarininkų, ugniagesių, Vilniui vaduoti skyriaus ir Klovainių "Sv. Cecilijos" choro atstovai. Visi svečiai sveikino, be to gauta sveikinimai iš kun. J. Rožanskos, kun. M. Tarvidžio, J. Dūros ir Pakruojų bažn. choro.

Rozalimo chorui vadovauja vargon. J. Rožanskas.

IVAŽIAVO Į ŠULINĮ

DUSETŲ val., Belaičių km. G. važiuojo be kelio per laukus. Privaziavęs arti sodybos, kiek pasukęs arklį į šalį. Staiga arklys kai lūš su sniegu, ir įlėkė į užpušytą, nevartojamą šulinį. Pakvietus žmonių ir ištraukus arklį, rado jau užsismaugusį pavalkuose. Reikėtų nenaudojamus šulinius ir duobes žiemos metu aptverti tvora, nes panašių atsitikimų dažnai pasitaiko šioj apylinkėj.

ISPŪDINGAS ŠAULIŲ RINKTINIŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS KAUNE

Kovo 12 d. Kaune įvykusiame Lietuvos šaulių rinktinių atstovų gausiam suvažiavime dalyvavo Valstybės Prezidentas Antanas Smetona, Seimo Pirmininkas inž. K. Šakenis, vyriausybė ir kariuo-

menės vadovybė su kariuomenės vadu brig. generolu St. Raštikiu priešakyje. Suvažiavimas išrinko buv. Ministrų Pirmininką Juozą Tubelį garbės šauliu. Suvažiavime pasirūpinta dar plačiau vykdyti kultūrinį ir karinio parengimo darbą nepriklausomybei patikrinti. Kalbas pasakė Valstybės Prezidentas, buv. ministro pirmininko pavaduotojas susisiekimo ministras inž. Stanišauskis, buv. krašto apsaugos ministras brigados generolas Dirmantas, kariuomenės vadas ir šaulių sąjungos vadas plk. Saladžius.

VYDŪNAS PASODINTAS TILŽES KALĖJIME

Kovo 11 d. vokiečių policija 5 valandas krėtė Dr. Vydūno bustą už savo knygų spausdinimą užsienyje. Po kratos vokiečiai Dr. Vydūną uždarė Tilžės kalėjime ir ligi šiol tebekalina.

AMERIKONISKO STILIAUS MODERNI PRADŽIOS MOKYKLĄ

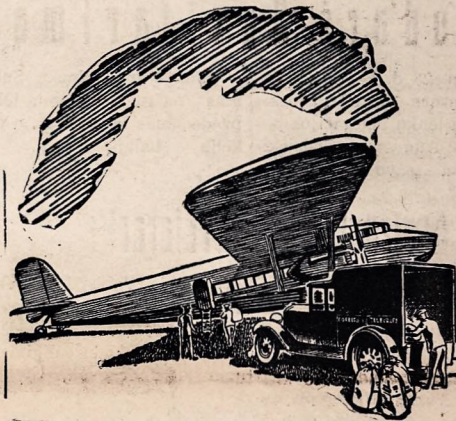
Amerikos lietuvis Radžiukynas netoli Alytaus pastatė amerikoniško stiliaus modernią pradžios mokyklą, kurią kovo 10 d. aplan-

pirkti visus minėtus paskolos lankštus, kasmet išpirkdamas jų lygiai 2 mil. Lt. nominalinės sumos. 1937 m. valstybės išdas įvykdė pirmąjį 1935 m. paskolos tiražą, o šiemet kovo 7 d. valstybės išdas pradėjo minėtos paskolos antrojo tiražą, butent, dviejų milijonų litų nominalinės vertės lankštų išpirkimą.

LIETUVOS SEIMAS PRADĖJO SVARSTYTI ENERGIJOS ĮSTATYMO PROJEKTĄ

Prieš porą metų Lietuvos vyriausybė įsteigė energijos komitetą, kuris studijavo elektros energijos parūpinimo klausimą visiems gyventojams. Parengtas atitinkamas Lietuvos elektrifikacijos planas. Pirmas žingsnis Lietuvai elektrifikuoti buvo padary-

tas, praėjusiais metais įsteigiant "Elektros" B-vę su 6.000.000 litų pagrindiniu kapitalu, šiemet parengė energijos įstatymo projektą, kurį kovo 10 d. Seimas pradėjo svarstyti. Šis įstatymas leidžiamas tam, kad tautos ūkio sumetimais energijos ištekliai būtų naudojami tikslingai ir taisyklingai, kad energijos gamyba, jos paskirstymas ir vartojimas atitiktų valstybės ir visuomenės gerovės pagrindus ir kad elektros energija, kaip svarbus kultūros kilimo veiksnys, būtų prieinama didžiausiam gyventojų sluoksniui. Šį įstatymo projektą Seime referavo ministro pirmininko pavaduotojas, susisiekimo ministras inž. Stanišauskis. Įstatymo projektas perduotas Seimo sudarytai komisijai svarstyti.

GREIT SULAUKSIME VĖLYKŲ ŠVENTES

Kiekvienas lietuvis gyvenantis užsienyje su ilgesiu prisimena apie savuosius laike šių išskilmingų švenčių.

Geriausias būdas praliksinti savuosius ir suteikti jiems laimes valandėlę Vėlykų šventėms geriausia yra pinigine dovaną pasiūsta pasinaudojant Bostono Banko perlaidų sistema.

Ir kad pinigų gautu greit ir dar prieš šventes, patariame pasiūsti juos

ORO PAŠTŲ

Tamstos namiškiai gaus pinigų artimiausiam pašte be jokio atskaitymo.

MUSŲ

LIETUVIŲ SKYRIUJE

rasi tarnautojus kalbančius Tamstos gimtąją kalbą, kuris negaištant išpildys Tamstos visus įsakymus. Apsilankyk pas mus, arba siųsk įsakymą laišku, viską išpildysime gavimo dienoje. Specialės darbo valandos: nuo 9 iki 18 ir šeštadieniais nuo 8.30 iki 11 val.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99—Bme MIIRE 562

Alsina 999—Pueyrredon 175—Callao 224

Av. Gral. Mitre 301 (Avell.) Córdoba 1223 (Resario)

PASITIKĖJIMAS MANDAGUMAS UŽTIKRINIMAS GREITUMA

siutus, geriausios medžiagos ir pigiausia kaina rūbus, siūkis tik ilgų metų praktikos užgrūdinto meisterio

Igno Padvalskio

—vyriškų ir moteriškų rūbų siūvykloje—
Prašome įsidėmėti: a nemiršti:
Calle OLAVARRIA 882
— Boca —

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Buenos Aires Lietuviai

LAIKINAI PAMALDŲ
NEBUS

Del kolonijos kapeliono nelaimės, kurią jis pats atskirai laisvą išdėsto, pamaldos bus pertrauktos. Maldininkų kelionė į Lukaną taip pat negalės įvykti numatytu laiku. Užsimojęs įvykti atsiimti pinigų.

Yra daromi žygiai, kad tardo moji priemonė kolonijos kapelionui būtų numeta.

Kad Dievas leistų greičiau.

ATIDĖTA KELIONĖ
Į LUKANĄ

Kaip buvo skelbta, ši sekmadienį turėjo įvykti lietuvių maldininkų kelionė į Lukaną. Tačiau del susidariusių priežasčių yra atidėta ir ši sekmadienį neįvyks.

Norintieji atsiimti pinigus tesikreipia SVYTURIO redakcijon.

KUN. J. JANILIONIS
LAISKAS

Brangūs Broliai ir Seserys! Pranešu jums liūdną ir man skaudžią naujieną, kad sarišy su "rifos" nepasisekimu esu laikinai suimtas ir patalpintas Villa Devoto kalėjime. Šis suėmimas yra tardamoji priemonė iki teismo.

Jaučiuos nekaltas prieš Dievą už nepasisekimą, nes be vargo ir žymių nuosavų išlaidų, nieko daugiau neturėjau.

Man buvo patarta ankščiau, kad šis užuodžiau palikdamas bylą, bet mano sąžinė neleido, kad kiti turėtų už tai atsakyti.

Pasiduodamas Aukščiausiojo valia, pasitikiu, kad pagal Jo teisybę tars savo žodį ir žmonių teismas.

Prašau Jūsų visų, kuriuos jungė bendri gražūs troškimai, šioj sunkioj valandoj nepakrikti ir atsiminti mane savo maldose, prašant Dievą ištvermės ir kantrybės.

As taipogi kasdieną melsiuos už jus.

Kun. J. Janilionis.
Tribunolo Rūmai, 1938 m. kovo 25 d.

MŪSŲ LIGONYS

Mūsų prietelė p-lė Teklė Matačiūnaitė po operacijos jaučiasi gerai. Dar šią savaitę mano apleisti ligoninė. Ligoninė guli Durand ligoninėje septintoj salėj, ketvirtoj lovoj.

SVYTURIO skaitytojui p. Jonui Cibulskui ši ketvirtadienį padaryta apendicito operacija.

Guli Ramos Mejia ligoninėje septintoj salėj 33 lova.

Ligoniams linkime greitai pasveikti.

Žada Sukurti Nykštukų Valstybę

Daugeliui iš mūsų teko matyti mažyčius žmones, vyrus ir moteris, vadinamus neūžaugomis, karlikais ir nykštukais. Lietuvoje tokių nykštukų esama apie 20 žmonių. Kadangi neūžaugos sunkių darbų dirbti nepajėgia, tai jie suduoną pelnosi lengvesniu būdu.

Vieni reklamuoja įvairias prekes, kiti pasirodo cirkuose žiurovams, vaidina teatruose ir t. t. Daugiausia tokių nykštukų yra Vengrijoje ir Austrijoje. Vengrų sostinėj Budapešte gyvena turtingas prekybininkas nykštukas, kuris labai rūpinasi tokiais pat, kaip jis neūžaugomis. Savo krautuvėse jis įsteigė ypatingus skyrius tik nykštukams, kuriuose parduodami mažyčiai drabužiai, baldai, indai.

Be to, visą iš savo imonių gaunamą pelną tas nykštukas skiria neūžaugų reikalams.

Šis nykštukas sumanė įkurti Vengrijoje nykštukų valstybę, kurios reikalams jis žada duoti lėšų. Tuo tikslu jis tarėsi su Vengrijos vyriausybe, kad ši duotų nemokamai 150 kv. kilometrų žemės plotą netoli Budapešto nykštukų valstybei įsteigti. Jis nurodo, kad tarp didelių, normalaus ūgio žmonių, nykštukams gyventi labai sunku. Jie negali gauti tinkamų drabužių, baldų ir t. t. Valgyklose iš jų imama tiek, kaip ir iš didelių žmonių, nors nykštukai nesuvalgo nė pusės davinio. Ir už butą reikia brangiai mokėti. Niekur nėra įrengta nykštukams tin-

kamų vonių, o didelėse voniose jiems pavojinga maudytis, nes kartais jose nykštukai nuskaista. Todėl jie ir rūpinasi įsteigti savo valstybę, kur viskas būtų nykštukiskai įrengta. Jie sako, kad jiems jau nusibodo rodytis cirkuose ir būti ardečių žmonių smalsumo stebėjimosi ir pastiprinimojais. Atsimančią vasarą Budapešte bus susauktas pasaulinis nykštukų kongresas, kuriame bus sprendžiamas nykštukų valstybės įsteigimo reikalas. Toje valstybėje gautų gyvenamąjį nykštukai, didelį žmonių neturės teisės eiti. Čia jie pasistatytų namus namelius, dirbtų žemę, augintų avis, žemės darbams naudotų mažus arklius ir t. t. Be to, nykštukai reikalaus, kad visose valstybėse geležinkeliais, garlaisvais ir autobusais vežiotų juos už pusę kainos. Nykštukai tikisi, kad vengrų vyriausybė ir turtinigi gerasirdžiai padės jiems įkurti atskirą valstybę.

Jis mėgo pasakoti apie save ir savo brolių. Ypačiai mėgo pameluoti, kaip visi ji su broliu supainioja.

Sykį mokykloj mano brolis paleido į mokytojų akmeniuku — ir mokytojas nubaudė mane.

Aš buvau susirūšęs vesti, bet mano brolis ankščiau atvyko į bažnyčią ir mano sužadėtinę vedė. O pereitą savaitę staiga aš miriau, o palaidojo mano brolių.

Lietuvių dailininko A. Varno Lietuvos žiemos peizažas.

VALDOMUJŲ
PRODUKTŲ PARDUOTUVĖ
"VIRNIUS"
VIZCAYA 1042, CERRO
MONTEVIDEO
Klientams patarnauti pats savininkas lietuvius
J. ŠČESNULAVIČIUS

LIETUS

(Krispino Džindžibailos įvairios pastabos lietingoje naktyje).
Surašė K. ŽINKAS.

Naktis. Tamsu. Nyku. Net bausi! O lija. Pasiutiškai lija! Kaip iš viedro vanduo pilasi. Lija ir lija. Nesustoja lijus. Gatvės šlapios. Lietus jas sušlapino. Taip pat ir tuščios. Lietus jas ištuštino. Nei vieno praivio nesimato. Lietus juos išvaikė. Namuose uždarė.

Kada — ne — kada, durrrrr..., automobilis prabėga. — Skrodžia tamsą savo šviesomis, triškančiomis iš prožektorių. Nusagsto gatvę tūkstančiais žiburėlių. Išbrukuoja deimantais. Bet ir autas šlapiais bėga. Niekas, o niekas, gatvėje negali išsisaugoti nuo šlapio lietaus.

Bet Krispinas Džindžibaila sėdi sau namie. Ant kėdės. Priešais langą. Langas žiūri laukan. Į gatvę. O Krispinas per langą. Kartais ir snaudulys jį paaima. Kambaryje šalta. Ir ramu. Ir sausa. Sėdint, snaudžiant ir žiūrint per vandens lašais aprasotą langą, Krispinui ateina mintyn visokios pastabos

apie lietų. Nekurias mes ir paduodame, surašę juodai ant balto. Krispinas lietaus nebijo. Dargi iš jo juokiasi. Kartais, mummm..., rodo jam liežuvi. Lietus jo nepaiso. Lija sau ir gana. Na, ir ką gi jam padarysi? Nieko, nieko ir nieko! Trys kartus nieko! E, kad jį šimtas perkūnų kur! Perkūnų? Ne! Juk jis pats perkūnais daužos. Tik tai kad duos: brummm!, net stiklai skamba. Sienos išgąsdintos dreba. O Krispinui net snaudulius išblaško. Kad jį kur tą lietų!

Štai dabar: plikt, plikt! plikt, plikt! nemokamos elektros šviesa viską apšviečia. Tiesa, šviesa vos porą sekundžių traukia. Bet vistiek šviesa. Ir dar kokia šviesa! Kad apšviečia, bra! Tai net ir šimtą žvakių lamputė tiek nešviečia. Ką šimta? Dvieju, trijų, keturių net penkių šimtų žvakių lamputės tiek nešviečia. O ta šviesa, elektros šviesa, nieko nekainuoja. Visai dykai siūnčiama. Ir jokių vielų, jokių stulpų ar ką kitą nereikalauja. Tai gudrybė! Gudrybė To, kuris ją išmislijo. Štai ir vėl plikt! ir visi namai,

balta šviesa aplipę, marmuriniai pasidaro.

Po beveik kiekvieno žaibo, seka griaustinis. Bet jisai atsilikęs. Jau senokai balta, marmurinė šviesa, pranyko, kaip antai, tolumoje, atadunda perkūnas. Jis artėja, kas kart balsiau dundėdamas. Drum - dum, dru - dum dunda. Lyg sunkūs vežimas, geležinis apkaustytais ratais, važiuoja per nelygiai akmenimis išbrukuotas gatves. Štai jo dardejimas kas kart artėja, artėja... Pribūna. Įlenda ausma. Pasiekia smegenis. Sekundę tenais išsilaiko. Ir pamažu išeina. Išlenda. Tolsta. Pranyksta. Dar gerai jam nepasibaigus, kitas žaibas, šmėkstelėja. Taip greitai kaip rūpužės liežuvis gaudant muses. Šmikst! išlenda, sugauna musę ir akimirksnyje vėl pasikavoją užrakintoje burnoje. Po šio žaibo, kanuolių trenksmu pribūna tarnas — sateyltas perkūnas.

Staiga kitas blikterėjimas ir kolkosvaidžių tratatataaaaaaa, tratatataaaaaa... tratėjimu vejasi žaibą kitas perkūnas. Bėga. Skubinasi. Vejasi. Bet pavyti savo ve-

jamąjį žaibą nepavyksta.

Bet pažvelkime į vėją. Ką daro vėjas? Vėjas padukusiai išksto. Dažosi. Trankosi. Lipa per namus. Bėga per gatvę. Užima į butus. Lenda per plyšius. Pūto medžius. Lenkia juos prie žemės. Drasko, laužo šakas. Nešioja lapus. Plešia namų stogus. Blaskosi kaip padūkės. Arba bėgioja kaip išdykės vaikas. Tūkstančių balsais rekia. Ūūūūūūūū... pro namus bėgdamas staigia. Iiiiiiiiiii spiegia pro telefonų vielas. Ką nors pagavęs pakelia aukštyn ir staiga bloškia žemėn.

Vėl kitas žaibo mirtelėjimas. Atsiliepia storu balsu griaušmas. Su šiūnomi garsu, lietus staiga stoja lijęs. Kas gi pasidarė? Gal nežinomas angelas Dangaus krana uždarė ar ką?

Pasibaigus lietui nustoja žaibavimas ir griausmai. Vėjas ir tas užčiaupia savo nasrus. Jau nebeučia. Užviešpatauja tylą. Dabar tylu, tylu. Visur tylu. Ir kokia įkyri tą tylą! Ji augaibia visus gyvūnus savo vilionių ploščium ir nutramdo mažiausį garselį. Kelias minutes viešpatauja nebylė tylą. Na, o dabar kas? Tap, tap,

tap... pasigirsta tapsėjimas. Aha! Jau pro tylumos ploščiaus prasiskverbė vienas garsas. Tai varva lašais užsilikęs ant namo stogo vanduo. Tap, tap, tap!... monotoniškai tęsia savo varvėjimą lašai. Jie byra lyg grūdai iš pradurto maišo. Tyla liko suardyta. Ir visiškai sugedinta pabėga, kai pradeda dangiau tapsėjimų girdėtis. Štai jau ir vėl lyti pradėjo! Bet jau nežaibuoja. Matyti žaibų — elektros raktas liko užsuktas. Perkūnai uždarė. Vėjas numalsintas. Nesidaužo. Nesitranko. Švelniai pučia.

Tiktai bar, bar, bar!... kažkas barskina lango stiklą. Kas? Nagi lietus! Šlapiais pirštais, dideliais lašais, barbina. Gal prašosi įleidžiamas? Ne, to neišsipašys! Negavęs atsako pamažu retėja. Kambaryje tyliau darosi. Ant gatvės tamsiau. Lietus pamažu ramėja. Baigiasi. Krispiną miegas labiau apima. Nematomais, bet galingais pirštais uždaro akių vokus. Lietus visiškai nustoja. Ir Krispino pastabos nustoja. Jis laimingai klajoja sapnų karalystėje.

Moderniškasis Praturtėjimas

Prieš kiek laiko susidarė "Akcinė bendrovė" iš lenko, ukrainiečio ir lietuvio V. B. Sugalvojo modernią aparatą pinigams gaminti. Žinodami jog kaimynas turi pinigų susitaupęs nutarė dar labiau jį praturtinti. Kartą nueina pas Boleslovą U. nepažįstamas lenkas ir klausia šeimnininko ar čia jis gyvena. Šeimnininkas atsako kad taip, tik jo nėra namie, tačiau žadėjo greitai ateiti. Lenkas palaukia. Neužilgo pareina B. U. Tačiau lenkas pasako kad ne tas, turbūt jo draugas davęs klaidingą numerį, ir paprašo kad šis paieškotų nes gyvenęs toj pačioj kvadratoj. Paprasė įeiti į kambarį nes esąs labai pavargęs.

Kambarį pradėjo pasakoti jog atvykęs iš Montevideo ir neturįs pažįstamų. Dėdė gyvenęs Ispanijoje, esąs labai turtingas. Jis pats negalįs važiuoti nes kariauja. Esąs geras chemikas ir toj srity galįs gerai dirbti. Turįs ir prekių ant kurių galįs labai daug uždirbti. B. U. paklausė kas tai per prekės. — Dabar nesakysiu, tačiau ateisiu už poros dienų ir atnešiu — paslaptinai atsakė lenkas.

Sutartą dieną ateina gerai pažįstamas V. B. paskui antras ir ant galą chemikas su savo rišuliku. Šis nudažė kad nepažįsta savo sėbrų. Visų pirma užklausė ar nerado savo pažįstamo Boleslavo.

Kanaversko. Šis atsako kad šioj kvadratoj tokio nėra. Lenkas užklauso ar kambarį esantieji jo draugai. Šis atsako jog taip. — Na, tai nėra ko bijoti, — atsako lenkas ir pradeda pasakoti savo istoriją. Galįs visus padaryti turtingais nes esąs chemikas ir mokąs taip padaryti pinigų kad šie nieko nesi-

— Matome, kaip toks pats ir numeris atatinka ir popieris. Niekas neatškiria — džiūgauja lenkas, — mat man reikalinga pinigų tik kopijoms nuimti. Paskiau juos grąžinsiu ir naujus visi pasidalyšime. Su šiuo aparatu per dieną galima padaryti 5.000 pežų.

B. U. greit pastebėjo "makana". Mat banknoto numeris atitiko bet kita serija buvo. Pirmojo buvo C o antrojo D. — Matyt aparatas klaidą padarė — ir supykęs išvijo "chemikus" iš savo kambario.

Reikia saugotis tokių apgavikų.
J. Sanatna.

SUSIRŪPINUSI

Panelė sutikusi savo sužieduotini sušunka: — Ach, aciū Dievui, tu čia esi?! Aš taip buvau susirūpinusi tavimi...

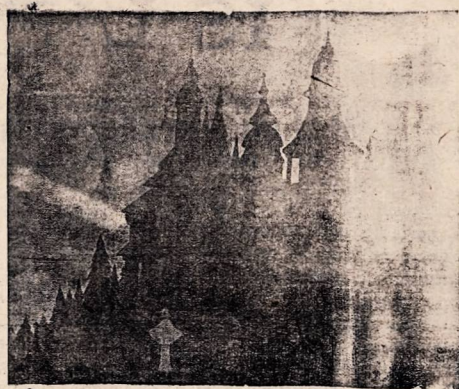
Sužieduotinis: — Ir ko gi tu taip rūpinaisi, mieloji?

Panelė: — Gi visi kalba, kad šiandien kaž koks glušas nuo tilto į Nevėžį išokęs...

Jaunas dailininkas per protekijas gavo leidimą nupiešti Anglijos karaliaus Jurgio portretą. Kai portretas buvo baigtas, karalius priėjo prie portreto ir po juo parašė:

"Šv. Jono evangelija, skyrius 6, perskyrimas 20."

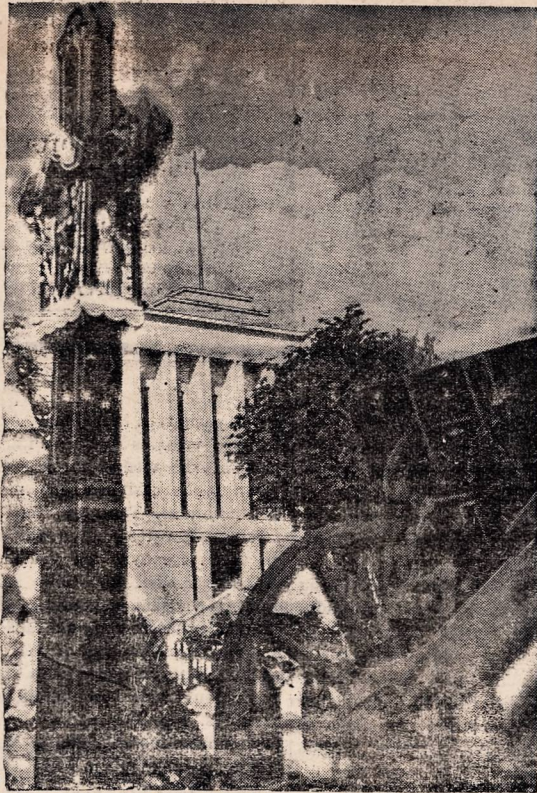
Išsigandęs ir nesuprasdamas, ką tai reiškia, dailininkas nubėgo pas rūmų dvasininką. Dvasininkas

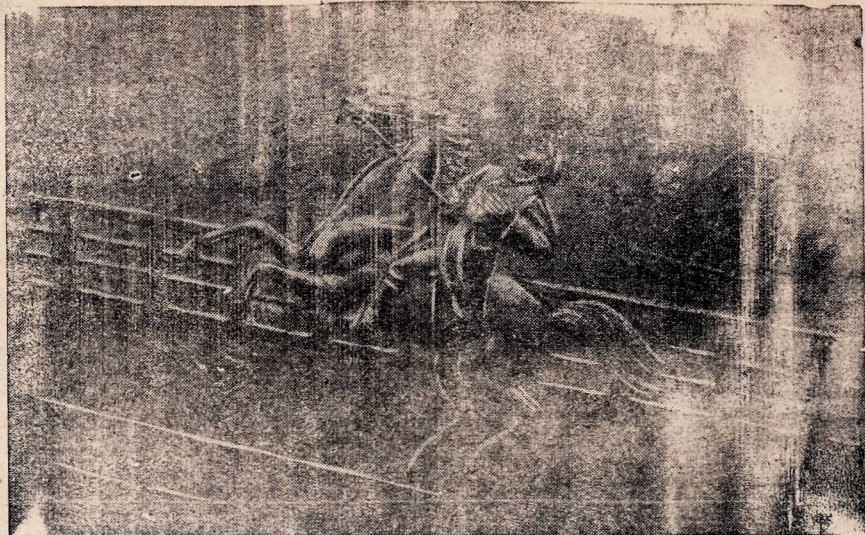
Dailininko K. Šimonio piešinys

Gražusis mūsų pajūrys.

Kanuolė Karo Muziejuje

Už Lietuvos laisvę. Skulptoriaus Aleksandro darbas

pasiėmė šv. Raštą ir štai ką rado tame perskyrime parašyta: "Nenusigąskite — tai aš." sišventęs knygnešys.

LIETUVIŠKA SPAUSTUVĖ

Atskirų darbų kainos:

Už atspausdinimą pirmą 1000 prelegandinių lapelių \$ 3.-
Už atspausdinimą pirmą 1000 laisvųjų blokų \$ 9.-
Už atspausdinimą pirmą 100 komercinių ketelių \$ 1.50
Už atspausdinimą pirmą 100 vizitinių kortelių \$ 0.80

Taipgi atiekami įvairūs darbai ir svetimomis kalbomis
Visais spaustuvės darbų reikalais kreipkitės asmeniškai
arba telefonu: U. T. 22-9476

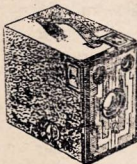
Fraga 115

Pifoye

Atliand

IŠ BERISSO

FOTO

BERMAN

Nueva York y

Valparaiso,

Berisso, F.C.S.

Daro specialias fotografijas
skerdyklų karnetas

LIETUVON IR IŠ LIETUVOS

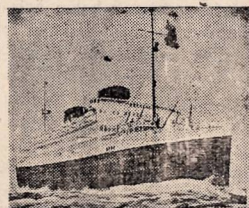
Pigiausiomis kainomis parduoda laivakortes
Compania Maritima Belga

(LLOYD ROYAL S. A.)

c. 25 DE MAYO 375, piso 3. U. T. 31 - Retiro - 5274 ir 5275

BUENOS AIRES

Laivai išvyksta kas 15 dienų.

Laivakortės į Lietuvą

Atsikvietimui iš Lietuvos

Dideli patogumai 3-je klasėje.
Susisiekimas traukiniais su visais Europos miestais.

Mirė prof. A. Jakstas Dambrauskas

1938 m. vasario 19 d. Kaune mirė, vienas iš seniausių ir žymiausių lietuvių tautos veikėjų, aušrininkas prof. prel. Aleksandras Dambrauskas Adomas Jakstas. Jis buvo žymus lietuvių mokslininkas — matematikas, filosofas, — žymus lietuvių literatūros kritikas, poetas ir didelis visuomenės veikėjas.

UŽGESO ŠVIESUS ZIBURYS

Vasario 19 d., šeštadienį, Kaune mirė mūsų tautos atgimimo kovotojas, vienas žymiausias senosios kartos darbuotojas, rašytojas, mokslininkas ir poetas prelatas Aleksandras Dambrauskas — Adomas Jakstas.

Jau prieš pat nepriklausomybės sukaktuves, vasario 15 d., pasijuto blogiau ir nuvažiavo į dr. Gylis ligoninę. Norėjo tik patikrinti sveikatą ir vėl grįžti prie kasdieninių darbų, bet gydytojo patarimais pasilikti ligoninėje. Viena senesnė liga, dėl senatvės pavargusi širdis ir sunkus darbas baigė išsemti jo jėgas. Vasario 16 d. ligonis jautėsi blogiau. Jis tarė gydytojui: „Jei dar galime kas daryti, prašau, bet jei jau ne, tai leiskite pasireikšti Dievo valiai.“

Vasario 17 d. buvo pakviestas kan. Jokubauskis, velionies paskirtas testamentą vykdytoju. Prelatas dar turėjo žadą, bet jau sunkiai kalbėjo. Kitą rytą atsilankė Šv. Sosto atstovas mons. Samore, suteikė paskutinį palaiminimą ir Šv. Sakramentus, tačiau pasikalbėti jau negalėjo. Tą pačią dieną vakare prasidėjo agonija ir šeštadienį, 11 val. 30 m. Prelatas mirė.

Velionis buvo pašarvotas namuose, Šv. Kazimiero dr. jos namuose, kur pradėjo lankytis visuomenė atiduoti paskutinę pagarbą velioniui.

KAS BUVO PRELATAS DABRAUSKAS

Velionis yra gimęs 1860 m. Kuronių k., Pagirčių val. Ukmergės apskrityje. Jo tėvas Andrius Dambrauskas buvo vadinamas Jakštu, iš čia ir prelatas pasiėmė slapypavardį Jakstas, kuria jis dažnai pasirašinėdavo. Gimnaziją baigė Šiauliuose, paskum įstojo į Petrapilio universitetą, bet paju-

tęs pašaukimą būti kunigu, atsiėmė iš ten dokumentus ir įstojo į Žemaičių Kunigų Semin. Kaune. Paskui buvo išsiųstas į Petrapilio dvasinę akademiją ir ją baigęs, buvo išventintas kunigu 1888 metais.

Nuo to laiko prasidėjo jo didelis darbas už lietuvių ir katalikų teises mokykloje, bažnyčioje ir viešame gyvenime. Jau esant Panevėžio gimnazijos kapelionu, buvo nušautas neištikimas rusų valdžiai, nes protestavo, neleido katalikų mokinių vartyti melstis už carą ir cerkvę. Už tai buvo uždarytas į Kretingos vienuolyną, o paskui ištremtas į Naugardą guberniją, iš kur sugrįžo tik po 5 metų. Paskui turėjo įvairias pareigas ir užėmė įvairias vietas. Nuo 1898 m. buvo Žemaičių kun. seminarijos profesorium, vėliau Paliūnionio sekretorium, Petrapilio akademijos profesorium, o nuo 1906 m. grįžęs į Kauną Šv. Kazimiero dr. jos pakviestas, ėmėsi laisvo kultūros darbo, rašydamas knygas ir leidamas laikraščius. Karo pradžioje Kauno karo komendanto Grigorjevo įsakymu buvo iš Kauno išsiųstas į Vilnių, už lietuvišką darbą vokiečių okupacinės valdžios taip pas nuolatos buvo sekamas ir varžomas.

Velionis buvo Dievo apdovanotas dideliais proto gabumais; nevalaužiama valia ir atkakliai jis kovojo už tikėjimą, už lietuvių teises, už tiesą, gerį ir grožį. Savo raštais tautiniame fronte jis daugeliui sulenkėjęs Lietuvos bajorų praverė akis ir jie grįžo į lietuvišką darbą. Leidamas laikraščius ir knygas jis sutelkė aplink save katalikišką šviesuomenę ir moksleiviją ir nuo to laiko prasidėjo organizuotas religinis Lietuvos atgijimas. Jo vadovaujama Šv. Kazimiero dr. ja, ypačiai prieš karą, paskleidė į Lietuvos kaimą šimtus tūkstančių geryų knygų, kurios nešė į šeimas šviesą ir lietuvišką susipratimą.

Prel. Dambrauskas paliko didelius nuopelnus ir mokslo srityje. Jis rašė straipsnius ir leido knygas apie literatūrą, gamtos mokslus, matematiką ir filosofiją. Jis buvo Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos pirmininku. Už nuopelnus mokslui velionis buvo išrinktas Universiteto garbės profesorium ir garbės daktaru. Gerai žinojo prel. Dambrauską ir pasaulio esperantininkai, nes jis ta kalba leido laikraščius ir rašė knygas. Už tuos jo nuopelnus pasaulinės esperanto kalbos s-ga jį apdovanojo aukščiausiu esperanto ordenu „Ora Stelo“ („Aukso žvaigždė“).

Nėra galima trumpučiai aprašyti įvertinti visų velionies nuopelnų Lietuviai ir katalikų bei. Jo nuopelnai nė kiek ne mažesni, o kartais ir didesni už Basanavičiaus nuopelnus lietuvių tautai. Paskutinės jo parašytos — apie piktą ir apie „Aukščiausiąjį Gerį“.

PASKUTINĖ VELIONIES VALIA

Testamente a. a. prel. Dambrauskas įrašė paskutinį savo norą, kad būtų palaidotas prie Arkikatedros Bazilikos, šiaurės pusės, grynai bažnytiškai, be jokių prakalbų ir be vainikų. Pradžiai nedaryti jokio antkapio, tik sienoje įmūryti lentą su jo paties sukurtais eilėmis:

„Mes ne savo ugnimi žeruojam,
Mes ne sau aplinkui šviesą
liejam...“

Prelatas Jakstas Dambrauskas, gimęs 1860. VII. 27, miręs 1938. II. 10.

Melskitės, broliai!”

Mirusiam velioniui pagerbti mieste buvo iškeltos tautinės vėliavos, perrištos juoda kaspinu. Vasario 20 d. buvo sukvietus ministerių kabineto posėdis, kuriame buvo nutarta velionį prel. Dambrauską, kaip didžiai nusipelnusį lietuvių tautai, laidoti valstybės lėšomis.

Jo medžiaginis palikimas nedidelis. Testamentu užrašė savo giminaičiui klierikui baigti kunigų

seminariją ir po keletą šimtų litų Priskėlimo bažnyčiai. Šv. Vincento a Paulo dr. ja ir studentų ateitininkų Vytauto klubui.

Bet už tat velionis paliko labai didelį ir brangų knygyną, turintį per 3.000 knygų įvairiomis kalbomis, nes velionis mokėjo apie 10 kalbų. Šitą brangų knygyną paliko Katalikų Mokslo Akademijai, tik pareiškęs valią, kad knygyną galėtų naudoti kunigų seminarijos auklėtiniai, kuriuos velionis labai mylėjo.

Buvo kilęs sumanymas velionies kūną balzamuoti, kaip Maironio ir Tumo — Vaižganto. Tačiau testamentą vykdytojas atsisakė, kad nebus balzamuojamas, nes tokia buvusi velionio valia. Dailininkas Žikaras tik padarė pomirtinę veido kaukę — atvaizdą gipse.

PASKUTINĖ KELIONĖ

Vasario 21 d. velionies karstą aplankė Respublikos Prezidentas, Arkivyskupas Metropolitas Šv. Sosto atstovas ir kiti vyskupai. Paskui karstas lydimas vyskupu ir kitų aukštųjų dvasininkų studentų ateitininkų organizacijų su vėliavomis, rašytojų, žurnalistų, profesorių ir didelė minios visuomenės, palydėtas į Baziliką, kur pasimelsta už mirusio vėlę.

Rytojaus dieną, vasario 22 d. rytą Arkivyskupas atlaikė gedulingas pamaldas, o po pietų buvo laidotuvės.

Didžiulės minios kauniečių susirinko palydėti prel. Dambrauską į paskutinę kelionę. Su velioniu atsisveikinti atvyko Arkivyskupas Metropolitas, Vyskupai vyriausybės nariai ir organizacijos. Karstas, apsuptas gedulo šydais perjuostomis vėliavomis, lydimas prie šiaurinės Bazilikos kriptos. Bažnyčių varpai liūdnai gaudžia atsisveikinimo maldą. Su velioniu paskutinį kartą atsisveikina Arkivyskupas, vyskupai, nusilenkia vėliavos. Laidotuvės baigiamos giesme amžiną atilsį.

Virš miesto skraidė lektuvai atiduodami paskutinę pagarbą didžiajam vyrui.

(“M. L.”)

USA Lietuviai

A. A. V. LAPINSKAS

Vasario 22 dieną, Mahanoy City, savo dukters namuose mirė buvęs LRKSA prezidentas Viktoras Lapinskas.

Velionis į šią šalį atvyko 45 metai atgal ir visą laiką gyveno Mahanoy City.

1913 m. Brooklyn, N. Y. įvykusiame LRKSA Seime velionis V. Lapinskas buvo išrinktas susirinkimo prezidentu.

Velionis priklausė Šv. Juozapo lietuvių parapijai. Ir iš šios parapijos bažnyčios palaidotas vasario 25 d.

Tesuteikia Aukščiausias velioniui amžiną atilsį.

A. A. KUN. M. J. BRUNDZA

Vasario 16 dieną mirė kun. M. A. Brundza nuo širdies atakos sulaukęs 53 metų amžiaus.

Kun. M. J. Brundza gimęs 1884 m. Šunskų parapijoje, Mariampolės apskrityje. Amerikoj išgyveno pusantį metų.

Velionis nuo balandžio mėn. 1937 metų kapelionavo Šv. Kazimiero seserų vienuolyne, Voloj Juozapo Marijos, Newtown. Gerb. kapeliono mirtis Šv. Kazimiero seseris paliko dideliame nuliūdime.

Laidotuvės įvyko vasario 19 d. Palaidotas Šv. Jono kapinėse.

Arejas Vitkauskas

SKAITYMAS

Man valandas dabina,
Nustotą ramybę sugrąžina,
Pažadina apmirusią jau viltį —
Ir vel galiu aš kilti
Ir siekti savo idealo,
Aukodamosi jam be galo:
Save į Plunksmą Sesę dėti
Su ja karščiausiai padirbėti,
Per ją išlieti visą sielą
Į žodžio Viešpatiją mielą!

Main Ryd

VEBRŲ MEDŽIOTOJAS

Vertė mūsų bendradarbis Lietuvoje ANDR. BORKAUSKAS.

(5)
— Ką dabar mums daryti? — paklausė Ralfas.
— Reikia kuo greičiausiai važiuoti ir surinkti visas pastatytas žabangas. Kailiukas čia pat urve gerai paslėpti, o patiems tuojaus bėgti iš čia. Kažin ar nebus jau pervėlu, — sunkiai atsidusęs tarė Viljamsas.

Apsiginklavę šautuvais, pasiėmę gerokai kulkų ir parako atsargai, senis su jaunikačiu nuplaukė tolyn. Ralfas taip atsargiai irklavo, jog nesigirdėjo jokio garso, nei mažiausio pliuskėjimo.

Su šautuvu rankose Džekas Viljamsas sekė krantus. Tuo tarpu pasidarė tokia tylą jog rodos visa gamta numirė. Šiai mirtinai tylai neklūdė nei bizonų baubimas nei paukščių klysmas.

Senis lig jauste jautė kažką artėjančią nelaimę.

Jie plaukė per labai siaurą vietą kur paleista iš lanko strėlė galėjo lengva perlėkti iš vieno upės krašto į kitą.

Tik įvažiavus jiems į patį upės siaurumą, staiga kairiame upės krante pakilo baisus rikšmas, nuo kurio jiems plaukai ant galvos pasišiaušė. Jie pamatė indijonus. Priešaky, ant kalvos stovėjo jų vadas Tea - ut - vė, kurį Viljamsas jau iš tolo pažino.

Indijonų vadas davė jiems ženklą prisiartinti prie kranto.

Vargšai medžiotojai viską pildė kas buvo liepiama, nes kitaip indijonai nebūtų pagailėję jiems strielių lietaus.

Tik laiveliai įsisukus kranto pusėn, staiga švilpdama strėlė įsmigo tiesiog į širdį senajam Viljamsui ir jis negyvas krito į vandens apversdamas laivelį.

Tai šovė jaunas indijonas burtininkas.

Tea - ut - vė už tokį savo pavaldinio nepaklusnumą norėjo jį mirtimi nubausti, bet indijonų prašomas sutiko nežudyti. Vizgi liepė surišti kaltininką.

Kai laivelis apsivertė, Ralfas lig žuvis pasinėrė gilumom ir ma-

nė iš tų geraširdžių pabėgti. Tik pasirodžius jam ant paviršio vandens tapo sučiuptas trijų indijonų, kurie nežiūrind jo smarkaus priešinimosi, ištempė jį ant kranto ir pastatė prieš Tea - ut - vė.

— Kaip tu drįsai bėgti? — piktai užklusė Ralfo vos suprantama anglų kalba.

— Mes su tėvu pasidavėm jums, gi jūs jį užmušėte, — drąsiai atkirto Ralfas.

— Baltaveidis teisingai man išmėtinėja, už tokį tavo pasielgimą! Už tai vėliau aš tave pamokysiu. — Tea - ut - vė vel grąsinio burtininkui, baisaus pikčio pagautas.

Ralfą stipriai suvaržė ir pririšo prie medžio. Taip suvaržė virvėmis, kad jos gliauli įsmigo į nelaimingojo kūną ir neapsakomai kankino. Tačiau ant jo veido nebuvo matytis jokio įžgascio nei mirties baimės, nors ir kentė pragariškas kančias kaip fiziniai taip ir moraliai.

Ralfas žinojo, jog pasirodžius

iš jo pusės mažiausiam silpnumui ar bailumui, jo priešai dar pasiūčiau iš jo tyčiosis.

Šie indijonai buvo viena iš giminii kuri pasižymėjo gražumu ir dailumu.

Jie buvo apsilvilkę trumpučiais sijonėliais ir apsiaustais iš briedžio kailio, susijuosę šikšniniais diržais ant kurių kabėjo skalpai. Ant nugaros turėjo makštę su strėlėmis, o rankoj jietį su lanku. Ant jieties galo buvo priveržtas amuletas, apsaugojąs savininką nuo netikėtos mirties.

Šiuos įrankius indijonai įsigija taip: kada vaikinui baigiasi trilyka metų jis išeina į dykumą kur meldžiasi ir pasnikauja tol, kol jam prisapnuoja gyvulys ar šiaip koks daiktas.

Daiktas, kurį susapnuoja ir lieka to indijono globėju.

Gi gyvulį ieško ir atradęs užmuša. Užmušęs kailiuką nuneša burtininkui.

Burtininkas iš tos uodos pasiuna makštelę ir nupaišo ant jos paslaptingus paveikslus.

Jaunikaitis ją pasikabina ant jieties galo ir nuo to laiko skaitosi suagusių vyrų. Dalyvauja karuose. Toji makštelė yra lig ko-

kia šventenybė ir didelė gėda jei būtų pametęs ją kovoj!

Tea - ut - vė įėjo į savo palapinę su kitų tautelių vadais, kad išspręsdus baltosio belaisvio likimą. Jis pirmas užrūkė taikos pykę, pagaminą iš šventojo raudonmūolio nuo Arinoko krantų. Iš tos pykės indijonai rūko tik per tam tikrus posėdžius kada reikia ką nors nutarti. Tea - ut - vė pats pirmasis giliai iš jos užtraukė, o paskui davė kaimynui, šis kitam, pakol apsuko visus tarybos dalyvius. Senas Tea - ut - vė pirmasis prabilo į susirinkusiuosius:

— Mes raudonodžiai nuolatos kovojame su baltaisiais, kurie atėina į mūsų tyrlyukius, medžioja ir šunys daro. Ir mes kovojame su jais atvirai. Gi išdavikiškas Chau - ku - to pasielgimas, užmušti pasidavusį belaisvį, padarė mums didžiausią gėdą. Jau nasis baltaveidis matydamas mūsų tokį žiaurų pasielgimą norėjo pabėgti. Ir man, tautos vadui, teko išgirsti tokius baltaveidžio išmėtinėjimus! Jo užmušimas tai didelė gėdos dėmė kuri kris ant mūsų.

(Bus daugiau.)

TEMYK!

Dr. A. GODEL

Specialistas gydymo

Blenoragija — Sifilis (606 — 914)

Kraujo ir Odos

PLAUCIŲ, SIRDIES, SKILVIO, KEFENŲ, NERVŲ

ir REUMATIZMO LIGŲ

X. — SPINDULIAI — DIATERMIA — ANALIZOS

Moteryų Ligy Specialistas

Mėnesinių netvarkingumas ir pasivėlavimai.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir nuo 15 — 20 val.

Calle CANGALLO 1542

— CLINICA DENTAL —
"SANTA LUCIA"Centros Calle 39 Nr. 193 — LA PLATA — U. T. 4648-Rosha
Pranešam mūsų gerbiams klientams ir visuomenei, kad
klinika persikėlė į naujas, erdvesnes patalpas, sulig
virš nurodyto adreso.Dantų traukimas, taisymas, naujų sudėjimas kaučuko ir
įvairios burnos ligos.

Priima: Nuo 14 iki 19 val. kiekvieną darbo dieną.

Lietuviams žinomas, kaip vienintelis dantų daktaras Berisso
Calle MONTEVIDEO 861 — SKYRIUS BERRISO F. C. S.
Tarp Callao ir Guayaquil

Pirma LIETUVIŲ KLINIKA BOKO

IRENGIMAI IR ATIDARIUS CHIRURGINI SKYRIŲ, SIŪLOME PU-
BLIKAI MŪSŲ PATARNAVIMĄ

CHIRURGINES operacijos daromos pigiai.

Venerinės ligos: Blenoragija ir jos komplikacijos, išsiplėtimai, pro-
statitis, gydoma mokslinės elektrolizės, uretroskopija. Sifilis (606 - 914)
impotencija. Gydoma pigiai. * Oda: Ache, egzema, ulceris. Kvėpavimas:
Džiūva, asma, kroniškas bronchitas. Širdies ligos Viduriai, virškinimas:
Gydomi profesoriaus Paul iš Vienos. Ginekologija: Neštumo diagnozės
nuo pirmos savaitės, gimdymai, matiz. * Hemoroidės: Išgydoma be o-
peracijos ir be palikimo darbo. * Gerklė, nosis, ausys: Tonsilų, politipų
operavimas, etc. * Laboratorija analizavimui kraujo, šlapimo, etc.

Supranta lietuviškai.

X SPINDULIAI — ULTRAVIOLETAI — DIATERMIJA
INFRARAUDONI

Priėmimas:

Nuo 10—12 ir 15—21

Šventėmis 10 iki 12

PATARIMAI \$ 3.—

Trečiad. ir šeštad. su

šiuo skelbimu veltui.

ALMIRANTE BROWN 1039

Instituto "RAMOS MEJIA"

Pigios kainos.

Mokėjimo palengvini-

mai. Nuo 9 — 21 v.

Sekmdien. 9 — 12 v.

1. ANALIZAS ŠLAPUMO, ištyrimai Blenoragijos, ar
tiksliai pagydyta. Išgydymas galūtinis, naujo-
viškas ir greitas.2. KRAUJO LIGOS IR MAŽAKRAUJYSTĖ (Tikslus
analizės).3. AVARIJOS visų laipsnių. Gydymas patikrinus
(kraują anal. 1914).

4. APTARNAUJAMAS GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

5. ODOS kroniška egzema, votys, plaukų kritimo
(Ultravioletiniai Spinduliai).

6. HEMOROIDAI — gyslių ištinimas, Prof. Sicardo

7. LYTINIAI NEGALAVIMAI: išgydomi prof. Cica-

8. NERVŲ ligos: nemiegas, neurastenija, smegenų
sumenkėjimas.

9. REUMATIZMAS: lėtas dieguliai, astma, slogas.

10. Sirdis: mušimas, nuvargimas, spaudimas.

11. PLAUCIAI: kosulys, silpnumas, kvapo trukumas,
sulesėjimas.12. SKILVIS: Išputimas, nerviškas, užkietėjimas,
vėma, žaizdos.

13. GERKLĖ, nosis, ausys: nukrypimai, polypai, už-

degimai.

14. MOTERŲ ligos: (atskirai) gimdyvės ligos, mėne-

sinės ir panšios.

VISISKAS IŠGYDYMAS \$ 40.—; \$ 5 PER SAVAITĘ

ANALIZAI IR PATARIMAI Veltui

KALBAMA LIETUVISKAI

vadavia 3070

Laivakortes

i KAUNA
per KIEL kanalą
gelima parvažiuoti laivais

G. A. L.

GDYNIA AMERICA
LINEAS
DE NAVENACION S. ASekantis išplaukimav iš
Buenos Airess/s „Kosciuszko“
20 DE ENERO DE 1938

Pigu-

Kainos be kompetencijos

Patogu-

kabinos 2 asmenims

Valgis-

sveikas ir skanus

Atstovai:

BANCO

P. K. O.

TUCUMAN —

CORRIENTE 2700

Laivakortės išvykimui ir gi-
miniu atsikvietimui
parsiduodaBANKUOSŲ IR TURIZ
AGENTŪROSE

NEAPSIRIK!

Tik Pr. Dombravas yra lie-
tuvis Argentinoje, kuris žino
vietos įstatimus, rašo prašy-
mus, skundas ir t. t.

Bernardo de Irigoyen 1692.

U. T. 23 - 4875

CLINICA

DR. APERAVICIAUS

Corrientes 1955 U. T. 47-7746

Atdara nuo 16-20 val kasdien

Žymus chirurgas, diplomuotas

Rusijoje ir Argentinoje

MOTERŲ LIGOS

X SPINDULIAI

Dr. SCHAVELZON

LIGONINĖS "MUNIZ" ŠEFAS

Veneros ligų, gerklės, ausų,

nosies pilvelio, širdies, kraujo

plaučių ir kepenų. Specialis-

tas. Kalba visomis kalbomis.

Darbininkams didelė nuolaida

PUEYRREDON 936, Bs. As.

U. T. 47 — 8416

A K U Š E R Ė

A. BENES BILEK

Daug jau pasidaravusi lietu-

vių Kolonijoje

c. LIMA 1217

U. T. 23 - B. O. - 3389

Priima kasdien nuo 9 val. iki

8 vakaro.

Skaityk, išmanyk ir kitiems pasakyk.

„Švytury“

geriausias laikraštis.

„SVYTURYS“ nekenčia melo;

„SVYTURYS“ rašo teisybę;

„SVYTURYS“ vedamas tautiškai katalikiškoj dvasioj.

„SVYTURIO“ kaina visiems prieinama:

ARGENTINOJ atseina 4 pezus per metus, arba 2 pezu pusmečiui.

URUGVAJŲ — 2.50 ur. pezų;

BRAZILIJOJ — 20 milreisų;

LIETUVOJ — pezus, arba 2 amerik. dolerių.

NIEKO NELAUDAMI UŽSIPRENUMERUOKITE „SVY-
TURĮ“ SAU IR SAVO GIMINEMS.

Rašykite ant pridėamos čia atkarpos.

Pridėdamas pezus, prašau man siuntinėti „Švyturį“ to-
miau nurodytu adresu:

Prenumerato vardas ir pavardė

Gyvenamoji vieta

Parašas

„SVYTURYS“

c. OLAVARIA 882

BUENOS AIRES

ARGENTINA

Lietuviška Dantų Klinika

CLINICA DENTAL PAVEN

Dantų Gydytojas ir Inžinierius

N. Krukauskas

Aukso dantys ir koronos 22 karatų nuo \$ 10. Balti dantys
nuo 4. Plombos nuo 3. Traukiamas dantis be skausmo veltui
daromi nauji dantys. Priima kasdien nuo 9 iki 12 ir nuo 14-21

Pavón 488

U. T. 22- 9395

Avellaneda

(Prieš Avellanedos stotį)

Didelė Klinika
CONSTITUCIONModernus VENERINIŲ LIGŲ gydymas: BLÉNORAGIJA
astriji ir kioniška: analizai prižiūrėjimui ar gerai išgydytas.
ODA ir SIFILIS Kraujo analizai su Wassermano reakcija.
Šlapimo. NEGALAVIMAS Seksualinis nusilpėjimas. Viduri-
nių ligos: Širdis, Skilvis, Plaučiai (krutės ir nugos skaudėjim-
as). Kepenos inkstai. VARISAI. HEMORIDAI. MO-
TERŲ: kroniški fluksai. Neštumms. REUMATAS. Giatika.
GERKLĖ. NOSIS AUSYS: Nesies sienos, migdolai, opera-
cijos tik 30 pezų DIAEBMINA: X SPINDULIAI.Neleisk veltui pinigų nei laiko. Tikrai čia gali tik išgydyti,
nes mūsų daktarai specialistai prižiūri asmeniškai, jų sūnoje
ir akredituotoje Klinikoje.

KALAAMA LIETUVISKAI

Ekonomiški abonentai. Valdininkams ir darbininkams išsimokė-

mo lengvatai. Priemama nuo 9 iki 21. Sekmdieniais ir šventadieniais nuo
9 iki 12 val.MŪSŲ LAIKRAŠČIO SKATYTOJAMS
PERŽIŪRĖJIMAS Veltui.

LIMA 1618

PRIEŠAIS PAT PLAZA COSTITUCION